

ИДЕНТИФИКУВАНИ ПИСМО И ЈАЗИК НА АНТИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ

Во просториите на МАНУ академик Никола Кљусев, раководител на Центарот за стратемски истражувања, со воведен збор ја отвори презентацијата на книгата "По трагите на писмото и јазикот на античките Македонци", додека за неа говореа авторите - академик Томе Бошевски од МАНУ и проф. д-р Аристотел Тентов од Институтот за компјутерска техника и информатика на Електро-техничкиот факултет во Скопје. Презентираната книга е резултат од тригодишниот научноистражувачки проект "Дешифрирање на средниот текст на Каменот од Розета" на двајцата македонски научници, кои успеаја да ја обелоденат двестегодишната мистерија за светската наука - средниот текст од "Каменот од Розета".

фан, напишан со три писма - хиероглифи, "демотско" и старогрчко. Во 1822 година францускиот научник Шамполион, врз основа на античко грчкиот текст успеал да ги дешифрира хиероглифите, но со средното писмо светската наука сè уште има проблеми со читањето и со разбирањето кое, пак, исто така, предизвикало најмногу интерес и кај двајцата македонски автори. Затоа токму на средниот текст на каменот авторите Бошевски и Тентов го посветиле своето тригодишно истражување. Како резултат на истражувањето, судејќи според приложените 167 зборови, тие дошле до сознание дека тој текст е на македонски јазик со сличност до идентичност на одделни зборови со сегашните македонски говори и дијалекти. Писмото е слоговно од типот согласка-самогласка, идентификувани се 25 согласки и 8 самогласки. Основните знаци (согласките) се наоѓаат во по 8 положби и во зависност од позицијата, односно аголот под кој се наоѓаат, се чита слогот со изговор на самогласката.

■ Пишува: Милева ЛАЗОВА

ОТКРИЕНА МИСТЕРИЈАТА

ИСТРАЖУВАЊЕ

Во Египет пред 207 години, поточно во 1799 година, при копање за изградба на фортификациски објекти од страна на француската војска во текот на египетската кампања на Наполеон Бонапарта, пронајден е таканаречениот "Каменот од Розета", огромна карпа-камен со три писма, кој датира од пред 2.200 години (196 година пред Христа, II век). Изработен е од гранит со димензии - височина 1,44 метри, широчина 0,72, дебелина 0,28 и тежина 762 kg, а на него е забележан Декрет на Птоломеј V Епи-

"Се обидовме да ја разрешиме заблудата во светот. Второто писмо не е демотско, туку слоговно античко македонско писмо, кој бил службен јазик во Египет кога владееле Птоломеите, македонската династија која во Египет донела многу промени, го донела и својот јазик", вели академик Бошевски.

Текст на египетски камен во местото Розета е дешифриран како антички македонски напис, тврдат македонските научници по неколкугодишни истражувања. Ова, велат истражувачите, потврдува дека античките Македонци биле писмени, што се коси со досегашните тврдења на светската наука.

"Тема на нашето истражување беше средниот текст. Често се употребуваат предлогот 'на' и сврзникот 'и', а множина се прави со додавање на 'и' на крајот од зборот. Средниот текст е на македонски јазик со запрепастувачка сличност до идентичност со сегашните македонски говори и дијалекти, според приложените 167 зборови. Исто така, од вкупно 26 согласки во денешниот македонски јазик во текстот кој го проучувавме ја нема само буквата 'њ', а најдоминантна од сите забележани знаци е вертикалната црта. Античките Македонци пишувале од

ОСНОВНИ ПРЕТПОСТАВКИ:

Гласовните вредности на согласките и самогласките ја задржале звучноста до денес;

Во тој период се користеле 8 самогласки.

Озвучување на асиметричните слогови знаци

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	Г	Р	Р	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г
J	Г	Р	Ж	З	С	П	Т	С	Ц	Ш	Ч

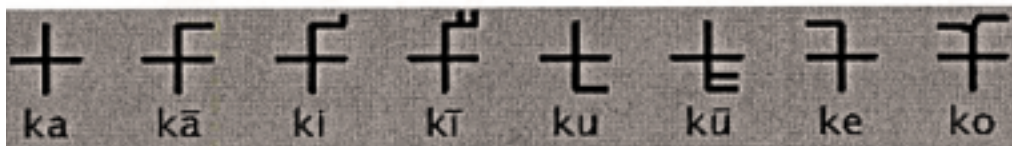
Секоја согласка може да формира слог со сите 8 самогласки

1	2	3	4	5	6	7	8
Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г
Jo	Jq	Jy	Je	Je	Jь	Ja	Jn

207 години да го дешифрира средниот текст бидејќи сите поаѓаат во таканареченото озвучување на зборот според јазиците во употреба на египетското подрачје. Двајцата истражувачи тргнале од претпоставката дека јазикот бил македонски, односно од балканскиот ареал. Основа за таков пристап е фактот што со Египет владееле македонски династии цели 302 години: Македонска династија со фараони Александар Македонски, брат му Филип Аридеј и Александар Четврти

десно на лево, користеле слоговно писмо, именки со множинска форма, заменки, членови, пасивна глаголска форма. Античкиот македонски збор 'мо' на денешен македонски јазик значи јас, мои, најзе - нејзе, суа - свој, сето - сите. Еве и некои зборови: наше име, најнаше име, деца, децана, деца мои, божен, најбожен, господар, господари, же(и)во, бога, бога нашион, на нашево бога Се (Светлина, Севс?), на бога се деца, наlea", објасни професорот Бошевски. Всушност, средниот текст не се совпаѓа буквално со другите два текста. Никој во светот не успеал

Аналогија на формирање на слогови знаци во Браманското и Античко-македонското писмо

НА КАМЕНОТ ОД РОЗЕТА

Каменот од Розета - Приказ на средниот текст

(од 323 до 304 година пред Христа) и Птоломеиди (до последната македонска принцеза Клеопатра Седма - 50 година пред Христа). Според преводот, во македонскиот текст Египќаните се запишани како Аѓупци, Македонците како Живи господари, а Грците како Данајци.

(НЕ)ПИСМЕНОСТ

Според истражувачите, сè ова потврдува дека античките Македонци биле писмени, што се коси со досегашните тврдења на светската наука. "Досега светската наука имаше став дека античките Ма-

Формирање множина на именките

	→			→	
Господар	→	Господари	Свештеник	→	Свештеници
	→			→	
Лто	→	Лтои	Ши (камен)	→	Шии (камења)

Формирање определена и неопределена форма на именките

	→			→	
Господар	→	Господарто	Господари	→	Господарта
	→			→	
Бога	→	Богамо	Деца	→	Децамо

Имиња на народи

По името на таткото на царот Филопатор следуваат народите со кои владеел

еНаП'г'аН q еВ'ЈаНаД аН

На денешен македонски: На Данајците (Грците) и на Гупците

По името на дедото на царот (Еургетаи) и прадедото на царот (Аделфои) следуваат народите со кои владееле

еНаП'г'аН q еВ'ЈаНаД оМаП'г'аН q еВ'ЈаНаД аН

На денешен македонски: На Данајците (Грците), на Египетските Данајци (Грци) и на Гупците

Египетските Данајци (Грци) се споменуваат и кон крајот на 11-тиот ред

аП'г' аН еВ'ЈаНаД

На денешен македонски: Данајциве на Горен Египет

Имиња на боговите на античките Македонци

еS агоБ	аС агоБ	еВ агоБ	оВ агоБ	иВ агоБ	еД агоБ

qX агоБ	qC агоБ	иЛ агоБ	аЧЛ агоБ	аК агоБ	ајимЗ агоБ

кедонци биле неписмени, дека од нивниот јазик не останала запишана ниту една реченица, а камоли цел текст, и тоа многу голем. Во нашиот труд ние практично прв пат комуницираме со античките Македонци, и тоа директно, а не преку посредници, како што се, Египќаните или други народи. Не ни беше логички прифатливо стојалиштето на современата наука дека на писмото и на јазикот на античките Македонци не е зачувана ни една осмислена реченица. Имајќи сознанија за 'Каменот од Розета' појдовме со идеја дека во средниот текст е употребен античко-македонскиот јазик, кој во тој период, со оглед на фактот дека со Египет владеела династијата Птоломеи (кои се антички Македонци, зашто основач на династијата е Птоломеј Сотер, генерал на Александар Македонски), бил и државен јазик на Египет на кој се пишувале сите државни документи", истакна Бошевски.

Академикот Томе Бошевски, како енергетичар по професија, има навидум неспово искуство со ова лингвистичко истражување. Тој вели дека во дешифрирањето на текстот се употребени повеќе различни научни методи од логиката, математиката, физиката и слично.

"Се претпоставува дека секој научник треба да го познава јазикот, а кога е пишувач текстот пред 2.000 години не постоела поделба на научни дисциплини. Истражувањето е проблем кој може да се решава со широк спектар на методи. Затоа, за нас најважно беше да се спуштиме на нивото на знаење од пред 2.000 години за да можеме да го протолкуваме она што е напишано", вели Бошевски.

Материјалот од истражувањето веќе е испратен до релевантни институции, кои се занимаваат со овој историски период, а коментарите допрва се очекуваат. Денес "Каменот од Розета" се наоѓа во Британскиот музеј во Лондон, каде што е изложен како еден од најпознатите експонати.